Gedragsprotocol

Waarom hebben we een gedragsprotocol?

Als school willen we dat ieder kind zich veilig, gezien en gewaardeerd voelt. Daarvoor is een goed pedagogisch klimaat de basis. We investeren daarom iedere dag in de relatie met kinderen, in vertrouwen, in samenwerking en in het leren omgaan met verschillen en conflicten.

Binnen ons Daltononderwijs vinden we het belangrijk dat kinderen leren van en met elkaar. Ze leren verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen gedrag, rekening te houden met anderen en oplossingen te zoeken wanneer iets niet goed gaat. Daarbij mogen kinderen fouten maken. Sterker nog: fouten maken en daarvan leren is een belangrijk onderdeel van leren en ontwikkelen.

Tegelijkertijd kunnen situaties ontstaan waarin gedrag grenzen overschrijdt of waarin de veiligheid en het welbevinden van kinderen of medewerkers in het geding komen. In die situaties is het belangrijk dat we als school niet alleen weten wat we hopen dat er gebeurt, maar ook duidelijk hebben wat we doen als het misgaat. Het gedragsprotocol geeft daarvoor houvast. Het beschrijft welke stappen we kunnen zetten, wie welke verantwoordelijkheid heeft en wanneer extra maatregelen nodig zijn.

Het protocol is daarmee geen doel op zich en ook niet het uitgangspunt van onze omgang met kinderen. Het is een vangnet voor situaties waarin de gewone pedagogische aanpak niet voldoende is. Onze eerste inzet blijft altijd gericht op preventie, verbinding, herstel en leren.

We willen kinderen niet alleen leren welk gedrag wel of niet mag, maar hen vooral helpen begrijpen waarom gedrag gevolgen heeft, hoe je verantwoordelijkheid kunt nemen en hoe je het de volgende keer anders kunt doen. Zo proberen we een klimaat te creëren waarin kinderen zich veilig voelen om te leren, zich te ontwikkelen en fouten te maken en waarin we samen leren wanneer iets niet goed gaat.

Wat doen we preventief op De Leeuwerik?

We bespeken en oefenen met gedrag door middel van de materialen die horen bij de lessen Kanjertraining, zoals de afsprakenposter, de petten, de smileyposter.
We verwachten dat we (ouders, school en externen) met respect spreken over de leerlingen op school en hun opvoeding. Ook verwachten we dat iedereen die betrokken is bij onze school, met respect spreekt over elkaar. Als we ons zorgen maken om een leerling, dan overleggen we respectvol met de leerlingen, ouders en de leerkracht. Dat betekent dat we op het schoolplein of via internet of social media niet negatief spreken over een ander; we gaan met die ander in gesprek. We zoeken een oplossing die goed is voor de leerling, klasgenoten, de ouders en de school.

<u>Regels en afspraken en verwachtingen van een leerkracht:</u>
We hanteren acht schoolbrede regels:
1. We vertrouwen elkaar
2. We helpen elkaar
3. We werken samen
4. We hebben plezier
5. We doen mee

6. Niemand speelt de baas
7. Niemand lacht uit
8. Niemand blijft zielig

Deze regels worden aangeboden tijdens de lessen Kanjertraining en worden ingezet bij conflictsituaties. Tijdens de Kanjerlessen heeft de leerkracht aandacht voor wat goed gaat en geeft kwalitatief goede en informatieve feedback. De leerkracht gaat in gesprek met de leerlingen waarbij zij/hij door de vraagstelling aanzet tot analyseren en redeneren over gedrag- of sociale vraagstukken, hetgeen de zelfreflectie en het zelfstandig denken over gedrag bij de leerlingen bevordert.

De leerkracht zet middels spelletjes en werkvormen in de Gouden-en Zilveren weken in op een positieve groepsvorming. Verder spreekt zij/hij op individueel en groepsniveau positieve verwachtingen uit over het gedrag van leerlingen. Zij/hij ondersteunt en bekrachtigt een positief klimaat, warmte, respect en plezier in haar/zijn relatie tot de leerlingen. De leerkracht is zich bewust van de eigen rol in het opbouwen van positieve relaties door hierin actief te investeren. Zij/hij toont interesse in de leerlingen, is belangstellend, investeert bewust in het verkrijgen en behouden van een goede sfeer in de groep, onder andere door het organiseren van gedeelde activiteiten en het afstemmen van emoties tussen leerlingen.
De leerkracht bevordert de samenwerking tussen leerlingen onderling zodat leerlingen waardering ontwikkelen voor elkaars kwaliteiten en leren elkaar te helpen. Een goede leerkracht-leerling relatie levert een belangrijke bijdrage aan het werkplezier en welbevinden van de leerkracht en heeft een positieve invloed op de betrokkenheid en het optimaal leren van kinderen.

Een veilige leeromgeving vormt de basis voor goed leren. Wanneer leerlingen zich veilig en geaccepteerd voelen in een groep, durven zij vragen te stellen, fouten te maken en nieuwe dingen uit te proberen. Groepsvorming en een gezond pedagogisch klimaat zien wij als de basis van ons onderwijs op Daltonschool De Leeuwerik.
Jaarlijks worden via de KanVas lijsten de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen vastgelegd. Bij opvallendheden zal de leerkracht een gesprek met de desbetreffende leerling hebben en waar nodig actie ondernemen.

We betrekken ouders via diverse kanalen:
- Via een digitale nieuwsbrief
- Via Social Schools
- In de schoolgids

Stappenplan gedragsprotocol

<table>
<tr><td>Stap 1</td><td></td><td colspan="2">Aanpak bij licht ongewenst gedrag:

Minimaliseer aandacht voor ongewenst gedrag. Genegeerd gedrag dooft direct of na enige tijd uit. De nadruk ligt op 4:1 (4x positieve feedback tegenover 1 correctie).
<u>Actief negeren:</u>
Benoem en complimenteer gewenst gedrag wat andere leerlingen laten zien;
Geef een leerling even hersteltijd, maar houd het goed in de gaten;
Complimenteer iedere stap in de goede richting.

<u>Wanneer negeren niet kan/werkt:</u>
“Ik zie dat..Ik hoor dat..” en vertel wat het met hem/haar en de klas doet (gevoel)
“Ik merk dat..., ik heb last van..., wil je echt...”
Bij ongewenst gedrag wordt op eenzelfde manier gereageerd:
a. Vragen naar gedragsverwachting (Lars, wat is ook alweer de afspraak in de klas over de toon waarop jij praat?)
b. Vertel de gedragsverwachting en vertel gewenst gedrag (Lars, in de klas praten we op een rustige toon, praat nu op een rustige toon alsjeblieft.)
c. Loop weg en wacht 10 seconden
d. Benoem het ongewenste gedrag, benoem de afspraak en geef een keuze (Lars, ik hoor dat je schreeuwt. Of je laat na schooltijd zien dat je stil kan werken of je praat nu op zachte toon. Wat is je keuze?)
e. Benoem de consequentie die volgt bijvoorbeeld (Oké, na schooltijd blijf je in de klas doorwerken.)
a. Loop weg

Gebruik eventueel de escalatiepiramide om je leerkracht handelen te blijven monitoren.</td></tr>
<tr><td>Stap 2</td><td></td><td colspan="2">Wanneer het ongewenste gedrag doorgaat:

Leerkracht gaat met de specifieke leerling in gesprek om samen afspraken te maken en vraagt naar de bedoeling van het gedrag (Is het je bedoeling om....? Wil je echt..?)</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>↙
Nee:
"Fijn, dat dacht ik al, stop er dan maar mee”
“Hoe ga je het de volgende keer anders doen?"</td><td>↘
Ja:

“Meen je dat?”
“Blijf je hiermee doorgaan?” Verbazing tonen en voorbeelden geven.</td></tr>
<tr><td>Stap 3</td><td></td><td colspan="2">Wanneer ongewenste gedrag niet stopt:

Er volgt een gesprek: De leerkracht stapt over naar Leiders-taal waarin de leerkracht aangeeft waar het kind je blij mee maakt en wat je eist van hem of haar:
"Kijk me aan...”Ik wil dat je nu...”
“Hiergeven” Stoppen, nu.”
“Je luistert naar mij dan kunnen we verder.”
“Ik zou het fijn vinden als je me nu aankijkt.”
“Wat ik nu van je verwacht...”</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Consequenties bij niet luisteren
Bijvoorbeeld:
Dichtbij leerkracht
Afkoelplek
Gesprek na schooltijd
Zie verder consequenties lade 2

Leerkracht belt ouders en houdt ouders in de loop van de weken op de hoogte hoe het gaat via de telefoon en houdt e.e.a. bij in ParnasSys middels één notitie.
Leerkracht geeft IB een seintje.</td></tr>
<tr><td>Stap 4</td><td></td><td colspan="2">Wanneer het gedrag aanhoudt:

Leerkracht vraagt nogmaals naar bedoeling</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>↙
Is er sprake van onmacht:
Nee, ik wil met dit gedrag stoppen.

Afspraken/ plan maken:
- Inzet stiltehuisje
- Handelingsplan opstellen
- Kleine time out inzetten (korte periode, waarbij plek, hoe lang en de taak helder is)
- Beloningskaart inzetten
- Check in/out inzetten met daarin doelen die gescoord worden.
- Heen-en weerschrift
Zie verder consequenties lade 2 en 3

Evt. Goedmaken/herstellen.
Er vindt een gesprek plaats tussen leerling/ouders/ leerkracht.
IB denkt op achtergrond mee over wat er nodig is.
Leerkracht geeft ouders steeds een update en neemt ze mee in de planning en het tijdspad.</td><td>↘
Is er sprake van onwil:
Ja, ik wil met dit gedrag doorgaan.

Kind gaat meteen door naar 5</td></tr>
<tr><td>Stap 5</td><td></td><td colspan="2">Ernstig grensoverschrijdend gedrag:

Bij verbaal/ fysiek geweld naar leerkrachten en wanneer een kind niet voor rede vatbaar is > direct ouders bellen en leerling op laten halen!

Eenmalig: zie consequenties lades 3.

Bij ander ernstig grensoverschrijdend gedrag:</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Leerling wordt één hele dag in een andere klas geplaatst (plek wordt vastgelegd, medegedeeld en het werk ligt klaar). Dit heet een GROTE TIME OUT.
Er wordt ook een OEPS-formulier ingevuld (er zijn 3 varianten van dit formulier: OB-MB-BB. Dit formulier is een middel om samen met de leerling op de situatie te kunnen reflecteren en inzicht kan geven. Leerkracht en kind hebben het eerste gesprek.
Daarna volgt er een gesprek tussen leerkracht/ kind/ IB en ouders over het OEPS-formulier (reflectie) en welke afspraken we maken om dit in de toekomst kunnen voorkomen.
Tevens wordt de relatie tussen leerkracht en kind hersteld wanneer nodig.

IB maakt het verslag in ParnasSys.
Het OEPS-formulier gaat mee naar huis omdat school en ouders dit moeten ondertekenen, daarna scant de leerkracht het OEPS -formulier in voor in ParnasSys.

Keuren ouders dit gedrag goed?</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>↙
Nee :
Hulp aanbieden
Plan van aanpak samen maken
Kind dichtbij leerkracht
Nee, maar.....: smileyposter:“Er is geen excuus voor wangedrag, “Keurt u dit goed...?”</td><td>↘
Ja:
Kind gaat meteen door naar stap 6</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Wanneer een kind twee weken lang goed gedrag vertoont, kan het weer naar stap 4. Ieder kind verdient een kans om zich te herpakken en te leren van wat er is gebeurd.
> Leerkracht houdt dit bij in ParnasSys</td></tr>
</table>

Stap 6		**Wanneer een kind wederom ernstig grensoverschrijdend gedrag laat zien binnen 2 weken:** Volgt> 2e GROTE TIME OUT (en invullen OEPS-formulier). IB belt ouders. Er volgt een gesprek tussen leerling /ouders/leerkracht/IB. Dit gesprek is gericht op verbetering. Wanneer een kind 2 weken lang goed gedrag vertoont kan het weer naar stap 5. IB maakt verslag in ParnasSys.
Stap 7		**Gaat een leerling daarna weer de fout in met een ernstige overtreding:** Volgt een Dubbele GROTE TIME OUT (2 aaneengesloten dagen TIME-OUT in andere klas, met werk, op een afgesproken plek). Er wordt nog steeds met bestaand plan gewerkt en er wordt wederom gereflecteerd met de leerling. IB belt ouders. Er volgt een gesprek tussen leerling /ouders/leerkracht/IB. Dit gesprek is gericht op verbetering, maar hierin komt ook een mogelijke schorsing aan de orde. Wanneer een kind 2 weken lang goed gedrag vertoont kan het weer naar stap 6. IB maakt verslag in ParnasSys.
Stap 8		**Bij aanhoudend zwaar grensoverschrijdend gedrag:** Directeur belt ouders. Directeur licht CVB (bestuur SCOL), inspectie en bureau leerrecht in. Gesprek met Directeur/ ouders/ leerkracht/ leerling. Consequentie: **1 dag schorsing** (In SCOL-protocol wordt dit een externe time out genoemd). School zorgt voor werk wat thuis gedaan kan worden. Het plan van aanpakt blijft van kracht en wordt zo nodig aangepast.
Stap 9		**Wanneer het binnen 4 weken weer misgaat:** Directeur belt ouders. Directeur licht CVB (bestuur SCOL), inspectie en bureau leerrecht in. Gesprek met Directeur/ ouders/ leerkracht/ leerling. Consequentie: **5 dagen schorsing** (In SCOL-protocol wordt dit een externe time out genoemd). School zorgt voor werk wat thuis gedaan kan worden.
Stap 10		**Bij nieuw incident binnen 4 weken:** Directeur/bestuurder belt ouders. Directeur licht CVB (bestuur SCOL), inspectie en bureau leerrecht in. Gesprek volgt met leerling/ouders/leerkracht/directeur/bestuurder. Consequentie voor het kind: **Verwijdering.**